

R A P O R T

z kontroli Wyższej Szkoły Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Fryderyka Skarbka w Warszawie w zakresie zgodności działania organów uczelni z przepisami prawa, statutem oraz uzyskanymi uprawnieniami, a także z treścią uzyskanego pozwolenia na działalność.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie postanowienia nr 35/KSzW/2011 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2011 r.

1. Celem kontroli było:
 - ustalenie czy organy uczelni działały zgodnie z przepisami prawa, statutem uczelni oraz treścią udzielonego pozwolenia na działalność;
 - uzyskanie informacji o warunkach realizacji procesu dydaktycznego;
 - sprawdzenie stanu realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej na podstawie postanowienia nr 34/KSzW/2008.
2. Kontrolę przeprowadzili:
 - mgr Janusz Jagliński – radca Ministra w MNiSW;
 - ekspert MNiSW.
3. W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielali:
 - prof. dr hab. Michał Kelles-Krauz – rektor;
 - kanclerz, przedstawiciel Założyciela uczelni;
 - dyrektor Centrum Działalności Międzynarodowej w WSHiFM.
4. Raport opracowano w oparciu o analizę:
 - protokołu z kontroli;
 - opinii Departamentu Nadzoru i Organizacji Szkolnictwa Wyższego;
 - wyjaśnienia uczelni z dnia 21 grudnia 2011 r. do protokołu z kontroli;
 - wyjaśnienia uczelni z dnia 20 stycznia 2012 r. do protokołu z kontroli;
 - stanowiska eksperta do uwag uczelni.
5. Ustalenia kontroli dotyczące realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli na podstawie postanowienia nr 34/KSzW/2008:
 - Zrealizowano zalecenia pokontrolne dotyczące:
 - a. Wystąpienia do ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego o zgodę na prowadzenie studiów w Międzyuczelnianym Instytucie Dziennikarstwa i Nauk Społecznych Radomiu. Uczelnia uzyskała uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku „historia” w Wydziale Zamiejscowym w Radomiu decyzją z dnia 27 stycznia 2011 r.;
 - b. Wystąpienia do ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego na podstawie art. 8 ust. 7 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym o zgodę na prowadzenie studiów MBA na kierunkach Information Technology i Innowacyjna Energetyka;

- c. Przekazania pełnych informacji na temat nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na poszczególnych kierunkach;
 - d. Wdrożenia postępowania wobec posiadacza dyplomu nr 4206 o zwrot bezzasadnie wydanego dyplomu ukończenia studiów wyższych. Ustalenia osoby (osób) odpowiedzialnych za bezzasadne wydanie dyplomu nr 4206. Postępowanie nie zostało zakończone;
 - e. Zaniechania niezgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych, praktyki zastępowania wewnętrznym egzaminem z języka obcego, dokumentów potwierdzających znajomość języka obcego;
 - f. Wzmocnienia nadzoru nad dokumentacją studentów;
 - g. Wystąpienia do ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego o wyrażenie zgody na prowadzenie studiów na kierunkach historia, europeistyka, politologia i administracja,
 - h. Dokonania analizy planów i programów studiów i w przypadkach nie spełniania wymogów określonych w standardach kształcenia dostosowanie planów i programów studiów do obowiązujących standardów,
 - i. Spełniania warunków, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Dz. U. nr 90, poz.551),
- Mimo podjętych zobowiązań w piśmie z dnia 10 listopada 2009 r. dotyczącym sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych nie zrealizowano zaleceń pokontrolnych dotyczących:
- a. Dokonywania zmian jednoosobowych organów uczelni zgodnie z postanowieniami statutu uczelni;
 - b. Zaniechania przyjmowania na studia osób nieuprawnionych do podjęcia studiów;
 - c. Dokonania zmiany umów ze studentami sporządzonych niezgodnie z art. 160 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym;
 - d. Przeprowadzenia weryfikacji dokumentów uprawniających do studiowania cudzoziemców w Polsce;
 - e. Przesłania do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zawiadomienia, o którym mowa w art. 11 ust. 5 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym.
6. Ustalenia kontroli:
- Na dzień 30 listopada 2010 r. w uczelni studiowało 349 studentów;
 - Nie powołano Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Radomiu;
 - Niezgodnie z decyzją Ministra MNiSW-DNS-WUN-6022-10262-16/10 z dnia 23 grudnia 2010 r. utrzymującą w mocy decyzję z dnia 13 października 2010 r. zawieszającą Wydziałowi Ekonomii, Zarządzania i Finansów Wyższej Szkoły Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Fryderyka Skarbka w Warszawie uprawnienia do prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „ekonomia” przyjmowano studentów na ten kierunek, co zdaniem eksperta stanowi rażące naruszenie prawa;
 - Uczelnia nie przestrzega przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 r. w sprawie podejmowania i odbywania przez cudzoziemców studiów i szkoleń oraz ich uczestnictwa w badaniach naukowych i

pracach rozwojowych (Dz. U. Nr 190 poz.1406 z późn. zm) w zakresie aktualności dokumentów pobytowych i nostryfikacji dokumentów uprawniających do podjęcia studiów;

- Absolwent o numerze dyplomu 5865 otrzymał dyplom mimo braku dokumentów potwierdzających prawo do podjęcia studiów;
 - Uczelnia w roku akademickim 2010/2011 nie wypełniała - pod względem formalnym - warunków „minimum kadrowego” na kierunkach: „historia” oraz „turystyka i rekreacja” i pomimo tego Rektor nie wypełnił obowiązku przesłania zawiadomienia, o którym mowa w art.11 b ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym;
 - Na kierunku „ekonomia” stosunek pracy dwóch nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego wygasł w trakcie roku akademickiego 2010/2011;
 - Na kierunku „finanse i rachunkowość” z trzema nauczycielami akademickimi zaliczonymi do minimum kadrowego nie zawarto w roku akademickim 2010/2011 umów o pracę;
 - Dyplomy na kierunku „historia” zostały podpisane wyłącznie przez Rektora, a powinny być podpisane również przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej, tj. Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Radomiu;
 - Na kierunku „historia” prowadzono w roku akademickim 2010/2011 kształcenie mimo braku wykazania nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego;
 - W sprawozdaniu S-10 wg stanu na dzień 30 listopada 2010 r. nie wykazano studentów na kierunku „historia”;
 - Ze względu na brak oświadczeń nauczycieli akademickich deklarujących zaliczenie ich do minimum kadrowego w roku akademickim 2011/2012 warunki dotyczące minimum kadrowego nie były spełnione na żadnym kierunku;
 - W umowach zawieranych ze studentami, uszczegółowienia wymagają warunki określające odpłatność za studia;
7. W zgłoszonych wyjaśnieniach uczelnia wskazała, że:
- Przeprowadzona kontrola miała miejsce 3-4 października 2011 r., przed rozpoczęciem roku akademickiego w Uczelni. Zdaniem uczelni początek roku akademickiego równy jest terminowi rozpoczęcia zajęć przez studentów zaocznych, tj. 5 października 2011 r. Brak dziekana i brak oświadczeń nauczycieli akademickich wynika z innego terminu rozpoczęcia roku akademickiego. W dniu 5 października 2011 r. (dzień po zakończeniu kontroli w siedzibie uczelni) powołano Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Radomiu;
 - Studentów na kierunek „ekonomia” przyjęto omyłkowo na skutek błędu pracowników zajmujących się rekrutacją;
 - Zostanie przeprowadzona wewnętrzna kontrola dotycząca dokumentacji studentów – cudzoziemców;
 - Wydano postanowienie w sprawie wznowienia postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego i wydania dyplomu nr 5865;
 - Spełnione było minimum kadrowe na prowadzonych kierunkach: „historia”, „turystyka i rekreacja”, „ekonomia”; „finanse i rachunkowość”. Przy piśmie z 21 grudnia 2011 r. przedstawiono oświadczenia o zaliczeniu do minimum kadrowego na

wszystkich prowadzonych kierunkach studiów wskazujące na formalne spełnienie warunków minimum kadrowego;

- Przy piśmie z 21 grudnia 2011 r. przekazano umowy o pracę trzech nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na kierunku „finanse i rachunkowość”;
- Dyplomy na kierunku „historia” są także podpisywane przez Dziekana Wydziału Zamiejscowego w Radomiu od dnia jego powołania;
- Uczelnia uzyskała uprawnienia do kształcenia na kierunku „historia” decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 stycznia 2011 r. i wymóg spełniania minimum kadrowego w roku akademickim 2010/2011 r. nie mógł być zrealizowany,
- W sprawozdaniu S-10 wg stanu na dzień 30 listopada 2010 r. nie wykazano liczby studentów na kierunku „historia”, gdyż uczelnia uzyskała uprawnienie do kształcenia na tym kierunku decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 stycznia 2011 r.;
- Treść umowy ze studentami będzie zmieniona zgodnie z sugestiami zawartymi w protokole kontroli. Nowy wzór umowy dostosowany do zmian wynikających z nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym będzie obowiązywał od semestru zimowego roku akademickiego 2011/2012;
- Wznowiono postępowanie w sprawie nadania tytułu zawodowego i wydania dyplomu nr 4206;
- Dyplomy studentów na kierunku „historia” były wystawiane jedynie przez Wyższą Szkołę Dziennikarską im. M. Wańkowicza. WSHiFM udostępniała jedynie pomieszczenia i pomoc w zakresie administracji;
- Umowa „Mobilny Student” nie stanowi umowy tożsamej z umową określającą warunki odpłatności za studia. Umowa ma charakter cywilnoprawny i jej celem jest wydzierżawienie laptopa i stanowi to świadczenie dodatkowe nie powiązane z umową w zakresie kształcenia;
- Twierdzenie, że liczba komputerów na uczelni zmniejszyła się, tym samym będąc niewystarczająca dla studentów jest nieprawdziwe. Liczba komputerów jest dostosowana do liczby kształcących się w uczelni studentów.

8. Ekspert odnosząc się do wyjaśnień uczelni wskazał, że:

- Przedstawiona interpretacja pojęcia roku akademickiego nie zmienia ustaleń faktycznych dotyczących funkcjonowania Wydziału Zamiejscowego w Radomiu od dnia 7 marca 2011 r. do dnia 5 października 2011 r. - bez powołania dziekana;
- Stwierdzenie, że „początek roku akademickiego nie przypadł z początkiem października, tylko dopiero w terminie pierwszego zjazdu studentów zaocznych (...)” świadczy jedynie o niezajomości regulaminu studiów Uczelni; gdyż w § 1 ust. 4 tego regulaminu ustalono, co następuje: „Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i kończy 30 września kolejnego roku kalendarzowego”. Obecnie obowiązujące, ustalone ustawą nazewnictwo nie posługuje się terminem „studiów zaocznych”;
- Stwierdzenie, iż zarzut braku „oświadczeń nauczycieli akademickich na wybranych kierunkach, po raz kolejny ukazuje brak zanotowania po stronie komisji, wyjaśnień ze strony Uczelni, o innym aniżeli ogólnie przyjętym terminie rozpoczęcia roku akademickiego” nie może zasługiwać na uwzględnienie, gdyż – jak przytoczono wyżej

- regulamin studiów Uczelni w § 1 ust. 4 jednoznacznie stanowi, że „Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i kończy 30 września kolejnego roku kalendarzowego;
- W świetle przedstawionych dokumentów należy stwierdzić, że Uczelnia podjęła działania na rzecz wypełniania warunków „minimum kadrowego”. Na podstawie przesłanych dokumentów nie można jednakże stwierdzić, czy osoby te w bieżącym roku akademickim prowadzą zajęcia w wymaganym przepisami wymiarze na poszczególnych kierunkach. Ocena spełniania warunków pod względem merytorycznym należy do kompetencji PKA;
 - JM Rektor podnosi, że „kształcenie studentów na kierunku „historia” w MIDiNS w Radomiu odbywało się przez Wyższą Szkołę Dziennikarską im. M. Wańkowicza”, która posiadała stosowne uprawnienia, a uczelnia pomagała jedynie w zakresie administracji WSD”. Stwierdzenie to jest sprzeczne z jednoznacznie stwierdzonymi faktami wpisywania do albumu studentów WSHiFM na kierunku „historia” już w 2008 r. a także zapisami w suplemencie dyplomów, że jedyną uczelnią, na której absolwent odbywał studia jest WSHiFM im. Fryderyka Skarbka. Także decyzje o przyjęciu na studia i umowy ze studentami podpisywane były przez przedstawicieli Uczelni. W związku z powyższym teza o pomocy jedynie w zakresie administracji nie może być uznana za słuszną;
 - W piśmie stwierdza się, że „umowa MOBILNY STUDENT nie jest zawierana pomiędzy Uczelnią a studentem, lecz ma charakter cywilnoprawny, a celem tej umowy „jest odpłatne wdzierżawienie laptopa i stanowi to świadczenie dodatkowe nie powiązane z umową w zakresie kształcenia”. Powyższe wyjaśnienie nie zasługuje na uwzględnienie. Usługi dzierżawienia laptopów nie są działaniami, o których mowa w § 4 statutu, a ma charakter wyodrębnionej działalności gospodarczej, o której mowa w § 5 ust.1 statutu. W oświadczeniu składanym podczas kontroli Uczelnia zapewniała, że nie prowadzi działalności gospodarczej, a zatem należy stwierdzić, że informacje w tym zakresie - składane podczas kontroli i obecnym wyjaśnieniu nie są spójne. W celu ostatecznego rozstrzygnięcia, czy dzierżawienie laptopów ma charakter działalności gospodarczej proponuję sprawę skierować do kontroli właściwych służb skarbowych;
 - Z dokumentacji zgromadzonej w teczkach absolwentów nr dyplomu 5807 (nr albumu 10622), nr dyplomu 5820 (nr albumu 10650) i nr dyplomu 5815 (nr albumu 10951) wynika, że studenci rozpoczęli naukę w Międzyuczelnianym Instytucie Dziennikarstwa i Nauk Społecznych w Radomiu, lecz byli wpisywani do albumu studentów Uczelni już w 2008 r., gdy Uczelnia nie miała uprawnień do kształcenia na kierunku historia." Fakt rejestracji w albumie studentów studiujących historię już w 2008 r. jest bezsprzeczny, a z dokumentacji przebiegu studiów zgromadzonej w teczkach osobowych tych studentów także bezsprzecznie wynika, że studiowali oni w tym czasie w MIDiNS w Radomiu. Jeżeli Uczelnia, jak podnosi JM Rektor, "nie prowadziła" studiów z historii w tym okresie, tj. przed datą 30 września 2010 r., wpisy studentów do albumu Uczelni ze wskazaniem kierunku „historia” mają znamię co najmniej omyłki lub celowego zniekształcenia stanu faktycznego oraz rejestracji jako studentów osób, które faktycznie studentami Uczelni nie były;
 - Protokół nie zawiera zarzutu o niewystarczającej liczbie komputerów;
 - Próby dowolnej interpretacji przez uczelnię stanu faktycznego, ustalonego w szczególności na podstawie postanowień statutu i regulaminu studiów, księgi dyplomów, albumu studentów i dokumentacją przebiegu studiów, nie mogą zmienić tego stanu faktycznego, a jedynie potwierdzają ustalenia kontroli.

9. W wyniku kontroli wnioskuję o wystosowanie w trybie art. 37 ust. 1 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, pisma pokontrolnego do Wyższej Szkoły Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Fryderyka Skarbka z uwagami dotyczącymi konieczności:
- a. Podjęcia działań zmierzających do bezwzględnego przestrzegania decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 grudnia 2010 r., utrzymującej w mocy decyzję z dnia 13 października 2010 r. zawieszającą Wydziałowi Ekonomii, Zarządzania i Finansów Wyższej Szkoły Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Fryderyka Skarbka w Warszawie uprawnienia do prowadzenia studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „ekonomia”, w tym do rozwiązania problemu studentów przyjętych na kierunek ekonomia po dniu 23 grudnia 2010 r.;
 - b. Zapewnienia minimum kadrowego na wszystkich kierunkach, a w przypadkach braków w minimum kadrowym, dopełnienia przez rektora obowiązków wynikających z art. 11 b ust. 1 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym.
 - c. Przedstawienia działań zapewniających skuteczną realizację wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w 2008 r. i 2011 r.
 - d. Przestrzegania postanowień statutu i regulaminu studiów, dotyczących organizacji roku akademickiego;
 - e. Dokonania ponownej, szczegółowej wewnętrznej kontroli dokumentacji wszystkich studentów i absolwentów – cudzoziemców za lata 2009/10 i 2010/11 i przekazania informacji o wynikach kontroli i podjętych działaniach do MNiSW;
 - f. Wyjaśnienia stanu prawnego absolwenta o numerze dyplomu nr 5865. Poinformowanie Ministerstwa o wynikach postępowania, a jeśli absolwent nie miał prawa do podjęcia studiów, odebranie bezprawnie wydanego dyplomu;
 - g. Przekazania informacji o trybie powoływania komisji przeprowadzających egzamin dyplomowy na kierunku „historia” w okresie braku dziekana Wydziału Zamiejscowego w Radomiu oraz określające przyczyny wydawania przez Uczelnię dyplomów niezgodnie z uregulowaniami ustawowymi i statutowymi;
 - h. Nadesłania wyjaśnień dotyczących prowadzenia kształcenia na kierunku „historia” przed uzyskaniem decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 stycznia 2011 r. W sprawozdaniu S-10 za 2011 r. o studiach wyższych, Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych w Warszawie – Międzyuczelniany Wydział Zamiejscowy w Radomiu wykazuje absolwentów oraz studentów na kierunku „historia” I, II i III roku studiów;
 - i. Przekazania wzoru umowy zawieranej ze studentami dostosowanej do zmian wynikających z nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym;
 - j. Podjęcia skutecznych kroków w celu odzyskania bezprawnie wydanego dyplomu nr 4206.

Wnioskuję o zobowiązanie uczelni do poinformowania Departamentu Kontroli i Nadzoru o realizacji powyższych wniosków do dnia 31 marca 2011 r.

Proponuję skierowanie do rozstrzygnięcia właściwych służb skarbowych kwestii, czy dzierżawienie laptopów ma charakter działalności gospodarczej.

Raport został zatwierdzony przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego